

Korszakváltás és külpolitika

A történelem nem együtemű folyamat. Éles korszakhatárok jelzik a változásokat. A múlt században három egymástól élesen elkülöníthető korszak jött létre. Az első világháború átalakította Európát. A második világháború után pedig megindult az egész világra szóló átalakítás a kétpólusú világhatalom létrehozása által.

Változás kikényszerítése tradicionálisan háború által történik. A két világháború szándékában is, és kimenetelében is együvé tartozik. Az első nem érte el célját, szükség volt a másodikra annak érdekében, hogy Európa hanyatlása viszszafordíthatatlan legyen.

A jelzett történeti folyamat elején Európa a világ vezető kontinense volt. Első tönkretételéből látványosan gyorsan és eredményesen felépült. Ennek titka, hogy szembefordulva a liberalista elvekkel, a gazdasági felépülés filozófiája a privátszektor állami ellenőrzése lett az adott ország érdekeinek szolgálatában. Lényegében: egyrészt eltávolodás a szabadverseny liberalizmustól, másrészt távoltage az államkapitalista szocializmustól, ettől a két szélsőséges szemléletű ideológiától és gyakorlattól, amely kettősség érvényesüléséhez mérhetetlen összegű támogatás és propaganda állt rendelkezésre a nyugati hatalmak pénzügyi hatalmasságai részéről. Európa ilyen gyors helyreállása és a szabadpiacú liberalista szemlélet feletti látványos győzelme elég ok volt a világháború megismétlésére.

Az államilag korlátozott gazdaság európai szemléletű és érdekű filozófia volt, és kedvezett az Európában kialakult nemzetállami rendszernek és államegyedeknek, a szabadpiaci önkény azonban megfelelt az Észak-Amerika majdnem egészét egyetlen államban igazgató pénzintézetek rendszerének.

Az amerikai piacmonopólium alapvetően imperialisztikus és nemzetközi. Azt követően, hogy Amerika az első világháború következmé-

nyeként a brit gyarmatbirodalom hatalmi örökébe lépett, az angol nyelvű országok fölötti pénzügyi hatalom imperialista törekvései megnövekedtek. A második világháború meghozta az amerikai bázisú nemzetközi pénzhatalom (New York Empire) teljes ellenőrzését Európa felett. Az ellenőrzésben és a gyarmati kizsákmányolásban a részestárs a Szovjetunió volt 45 éves időtartamra.

A Szovjetunió különleges létesítmény volt, elvi megfogalmazásában a tőkés társadalom ellentétéként a kollektív társadalom megvalósítója. A New York Empire mérhetetlen mennyiségű pénzt és energiát áldozott létrehozására. Ennek a hatalomnak a megalkotása két célt szolgált. Az egyik: a hatalmas kiterjedésű orosz birodalom feletti központi ellenőrzés, a másik: onnét kiindulva Európa országai is kollektív uralom alá kerüljenek. Felhívom rá a figyelmet, Amerika és Anglia támogatta az európai kommunista mozgalmakat és forradalmakat, saját országukat pedig mindig megkímélték tőlük.

A Szovjetuniót azután, hogy elvégezte feladatát, létrehozói felszámolták. Ez új korszak megnyitását eredményezte a világ hatalmi szerkezetében. A vállalkozás mérlege a New York Empire részére az Európa feletti teljes gazdasági és politikai felügyelet, amely ebben a korszakban mind a vasfüggöny mögötti Európára, mind pedig az utód orosz birodalomra kiterjedt. A diktatúrák helyén parlamenti demokráciák alakultak, megjelentek a diadalmas kapitalizmus intézményei segítséget nyújtani a liberalizmus berendezkedésében.

Amíg Európa keleti felén lényegében sikerrel járt a féktelen liberalizmus bevezetése – köszönhetően az USA-szolgálatban álló Európai Unió atlantista elkötelezettségének –, addig az egykori szovjet állam helyébe Független Államok Közössége (FÁK), valójában persze orosz birodalom vezetésében erjedési folyamat lépett

fel a '90-es években. Az átmenet az „erős állam”-szemléletből a „gyenge állam”-szemléletbe akadozott, és fellépett egy olyanfajta megoldás, amilyen az első világháború után alakult ki Európában, előbb Olaszországban, majd Németországban: függetlenné tenni az országot saját érdekű pénzügyi rendszer kiépítésével. Ez ezúttal **Putyin** elnök nevéhez fűződik.

Nemcsak az orosz birodalom határai közötti terület föld feletti és föld alatti kincseihez való (oly sokáig remélt) hozzájutás veszett el a nyugati pénzügybirodalom részére, hanem van ennél jóval nagyobb tét is.

Mostanában bontakoznak ki egy globális korszakváltás körvonalai. Ma még a nemzetközi elszámolásban a dollár egyeduralgató, az amerikai érdekeltségű országok uralják az árutermeletést és árueosztást. Kína olcsó és jó iparának köszönhetően gazdaságilag rohamosan erősödik. Kína a nem túl távoli jövő új nagyhatalma, amivel máris számolni kell.

Európa ipari nagyhatalom, de energiaforrásokban és ásványkincsekben szegény. Kína jó úton halad ahhoz, hogy ipari nagyhatalommá váljon, de energiaforrásokban és ásványkincsekben szegény. Oroszország ipari felkészültsége közepes, termelőkapacitása gyenge, viszont energiaforrásokban és ásványkincsekben gazdag. Európa és Kína háborús ereje gyenge, Oroszország katonai nagyhatalom.

Az ősember törvénye: az erős megtámadja a gyengét, elveszi annak javait. A későbbi korokban hasonszörűek tömörülése diktálta, ma pedig már nagyhatalmi csoportosulás diktálja az örök törvényt.

Háborús esélyek: Európának szüksége van az orosz energiára és ásványkincsekre – háborús megoldásra nem gondolhat, békés üzleti kapcsolat a megoldás. Ugyanez vonatkozik Kínára (bár a jövőbeli terjeszkedése Szibéria felé mutat). Oroszország le tudná rohanni Európát napok alatt, Kínába is mélyen belerohanna, de minek? Ipari felfejlődéséhez békés üzleti alapon, kölcsönös érdekek alkalmazásával könnyebben jut hozzá. Az eurázsiai térségben belátható ideig nincs háborús megoldásban érdekelt hatalom.

A világ békésen akar fejlődni, dolgozni, üzletelni. Amerika ipari, kereskedelmi, fegyverzeti fölényével a világ békés fejlődésének megalapo-

zója és fenntartója lehetne. A világbirodalom ambíciói ennél nagyobbak. A módszer: ha békésen nem megy, a megoldás fegyveres lesz. Olyan év még nem volt a világháborúk óta, amelyben ne lett volna több helyen is háború. A Közel-Keleten szünet nélkül valamilyen háború dúl, és most legújabbán Ukrajna is háborús fészék lett.

A New York Empire a cári Oroszország megdöntésének idejétől kezdve túl sokat investált az orosz térség ásványkincseinek megszerzését célzó törekvésekbe ahhoz, hogy lemondjon az orosz államszövetség gazdasági kézbevételeiről. Arra, hogy ezt békés eszközökkel közelítene meg, az amerikai adminisztráció – amely „a mindent háborúval megoldani”-elvhez szokott – talán nem is gondol. Putyin elnök hatalmának megdöntése érdekében az amerikai politika oroszellenes felkelést gerjesztett, az pedig mára súlyos áldozatokkal járó belháborúvá fajult.

Amerika a megszállás idejéből származó szolgálatkészséget és atlantista elkötelezettséget megkövetelő szolidaritásra számít az Európai Unió vezetősége részéről, ezt jelenleg még megkapja, de előbb-utóbb érvényre jutnak az alapvető európai érdekek, azoknak a súlyos sérülése nyomán. Amerika ma még igyekszik bevonni Európát az oroszellenes háborújába. Sajnálatosan ezt nagyon hajlandó pártolni Lengyelország és Románia. Magyarország és vélhetően az európai országok többsége békés életet akar. Egyelőre a magyar kormány nyilatkozott meg Oroszország irányában a béke fenntartása érdekében. Ezért (meg nemzeti érdekű politikájáért) nemtelen támadás éri az Egyesült Államok és az Európai Unió politikai körei részéről.

„Nemzeti elkötelezettségű külügy kell!”

„Világpolitikai átrendeződés zajlik” – mondta **Orbán Viktor** március 9-én a nagykövetek konferenciáján, szinte a fentebb felvázolt világhelyzetre utalóan.

A rendkívüli konferencia hírére a legvadabb feltételezések jelentek meg a budapesti lapokban, vészjóslóan találgatva, milyen kényszer hatására kellett tanácskozásra hívni a nagyköveteket fél évvel a rendes évi eligazítás után. A külügy összeomlása, kényszerű átalakítása, nagyhatalmi nyomás, kormányválság – mindenféle feltételezés született, ami csak előjöhett a

kormánybuktató mániában szenvedők képzeletében. A vészmadárkárogások ellenére a nagyköveti konferencián a magyar külügyi szolgálat részére a kormány külpolitikájának megerősítéséről és irányzatának vállalásáról volt szó.

A továbbiakban nem hivatalos, de megbízható forrásból származó újsághíradásból adunk lényeges részeket **Orbán Viktor** miniszterelnöknek a nagykövetek konferenciáján elhangzott iránymutató felszólalásából, kommentár nélkül.

* * *

– A magyar érdekek feltétlen képviselője. A mi térképeinken Magyarország a világ közepe. Eből következik jó néhány elvárás. Egy diplomata nem lehet világpolgár. Aki nem magyarként tekint a világra, arra a világ sem tekint magyarként.

– Nemzeti elkötelezettségű külügyi államapparátusra van szükség.

Ez Orbán szerint nem provinciálist jelent, hanem nemzeti identitást.

– Lehet magyarként is elegánsnak lenni, magyarként is lehet késsel-villával enni, idegen nyelven beszélni, nemzetközi diskurzusokban részt venni. Nem délibábos eszméket, hanem a tízmilliós magyar állam és a tízmilliónál nagyobb világnemzet érdekeit kell képviselni.

A nagy váltás lényege: szakítani azzal a korábbi doktrínával, hogy érdekeink egybeesnek annak a nagyhatalomnak az érdekeivel, amelynek az érdekszférájába tartozunk. – Lehetnek nemzeti érdekeink, amelyek nem esnek egybe százszázalékosan a németekével vagy az amerikaiakéval.

– Nem kell kiélezni a konfliktusokat, de a gondolkodásunkba legyen benne, hogy nem ördögtől való, hogy vannak más érdekeink, természetesen a nemzeti alapú külpolitika – mondta a miniszterelnök, aki szerint az már a diplomácia művészete, hogy mikor kell kiállni nyíltan a saját érdekeinkért, és mikor a színpalak mögött. Még azt is mondta, hogy az együttműködés képességét meg kell őrizni úgy is, hogy más álláspontot képviselünk.

– A nemzeti érdekekre alapuló doktrínát amatt a helyzet miatt állítottuk fel, mert lényegében egy új világrend kialakulását éljük, amikor a gazdaság, a világkereskedelem Ázsia erősödő szerepe miatt valóban világméretűvé tétele mi-

att elkezdett megváltozni a világrend, változnak az erőviszonyok. Ehhez pedig gyorsan kell alkalmazkodni, a lehető leggyorsabban – ez a kormány elvárása a magyar külüggyel szemben.

A miniszterelnök szerint önálló külpolitikát folytatni egy más logikát követő külpolitika után kényelmetlen dolog.

– Találkoztam nagykövettel, aki arra panaszkodott, hogy most nem kedvelik. A magyar külpolitikát a jó kapcsolatteremtő képesség jellemezte eddig, ami azt sugallta, hogy mi mindig egyetértünk. Most kiderült, hogy vannak ügyek, amikre ez nem áll, két-három kérdésben más vonalat viszünk, mint a fogadó ország – ezt képviselni kell. Ilyenként Németországot, Lengyelországot és Litvániát említette.

Orbán szerint a nemzetek közötti viszony kétféle lehet: vazallusi és partneri. Az előbbit kell háttérbe szorítani, a partnerit kell előtérbe helyezni.

Úgy tért rá az oroszokkal való viszonyra, hogy odaszúrt egyet mindenkinek. – A magyar hajlamos arra, hogy magát nagyon dörzsöltnek tartsa, közben ő a balek. Ez fajtörténet. Azt a konkrét példát hozta, hogy mennyire megijedt mindenki, amikor fogadta Putyint, hogy milyen következményei lesznek a látogatásnak. Ehhez képest mi történt? Az olasz miniszterelnök nemhogy fogadta az orosz elnököt, hanem egyenesen elment hozzá Moszkvába. Sőt, a bojkott idején megállapodtak egy egymillárd dolláros befektetési alapról. Mi meg nézünk ki a fejünkből – vont a Putyin látogatásának magyar mérlegét Orbán.

Szerinte értelmiségi dörzsöltség helyett kereskedelmi dörzsöltségre lenne szükségünk, ebben a Nyugat számos országa és az USA is sokkal jobb. Úgy kell képviselni az elvi álláspontokat, hogy az szolgálja a gazdasági érdekeket is. Németország a bojkott idején is növelte a gazdasági együttműködését Oroszországgal.

Az orosz viszonyra bővebben is kitért. A magyar miniszterelnök szerint – két dolgot világossá kell tenni. Az egyik, hogy nem vagyunk Oroszország ellensége. A másik, hogy fizessünk pontosan. Nem tartozunk azok közé, akik kifejezetten oroszellenes politikát visznek. Persze, fontos számunkra a nemzetközi jog tisztelete is, Ukrajna területi integritása is, de ne legyünk ellenségesek az oroszokkal szemben, mert elveszítjük őket.

Kicsit később visszatért az oroszokra, illetve arra, hogy miért fontos Magyarországnak Ukrajna területi épsége. Akkor azt mondta: – Magyarországnak elemi érdeke, hogy ne legyen közös határa Oroszországgal, valami mindig legyen Oroszország és Magyarország között. Minél nagyobb, annál jobb. És ez Ukrajna.

Amerikáról azt mondta, van vitánk vele, de sokszor elmondta, hogy nem esnek egybe az érdekeink. A nagy kérdés az, hogy minek akarunk hangsúlyt adni, a különbözőségnek vagy az együttműködésnek. Katonai és gazdasági téren erősek a kapcsolatok, az ideológiaiakat nem kell erőltetni.

Szerinte jogállaminak láttatják az amerikaiak a vitáinkat, de valójában ideológiai vita az. Kicsit sértődötten példát is hozott fel arra, hogy az USA külpolitikáját a belpolitikája határozza meg.

– A 2000-es évek közepén még kiemelt volt számukra a térségünk, a csillagháborús tervek helyszínékként számoltak velünk, biztattak a Nabucco gázvezeték megépítésére. Orbán még ellenzékben is hangos szóvivője volt ezeknek, bírálta az MSZP-t, hogy mennyire nem állnak bele a tervekbe, aztán az amerikaiak meggyőzték magukat, és dobták a terveket, mint egy papírzsebkendőt.

Orbán elárult valamit, amit eddig még nem. Ha történik valami a világban, ő mindig három relációt néz. Három olyan országra figyel, amelyik mindig befolyásolta a magyar történelmet: Németország, Oroszország és Törökország. Megerősödött persze az atlantista vonal is, de ez a három ország van a legerősebb befolyással Magyarországra. Nem véletlen, hogy az év elején egymás után fogadta a német kancellárt, az orosz elnököt és a török kormányfőt. Így volt ez elrendezve.

– A németek egyébként sokkal következetesebb Közép-Európa-politikát visznek, mint az USA. A 20 milliárdos beruházásai miatt ráadásul érdekelt is Magyarország sikerében.

– Ráadásul különutas politikánk sikeres is, amit a gazdaság teljesítménye is alátámaszt, ez kellő önbizalmat és helyes önértékelést adhat a képviselőjéhez. Van teljesítmény, ami alapján megtehetjük, hogy saját érdekeinket nézzük.

Orbán szerint a lengyeleké a leginkább nemzeti gazdaságpolitika, nem véletlen, hogy ott még

a válság alatt sem torpant egyszer sem meg a növekedés. Errefelé tart Magyarország is. Sikeres évek jönnek számunkra.

A kormányfő bejelentette azt is, hogy annyira kiszámítható a magyar gazdaságpolitika, hogy idén nem decemberben, hanem már júliusban elfogadják a jövő évi költségvetést.

– A keleti nyitás megtörtént, faktum, lezárt. A kapu ki van nyitva, közledekenni kell rajta, meg arra figyelni, hogy valaki be nem csukja. A keleti nyitás sikeres volt, mégha az ezt igazoló külgazdasági számokkal van egy kis probléma. 2009-ben exportunk 80 százaléka ment az EU-ba, az arány öt százalékkal csökkent. Ez még így is nagyon magas, ami persze egyrészt jó hír, mert erős piacon állunk helyt, de diverzifikálni kell. 2018-ig az EU-n kívüli országokba irányuló exportot a mostani 25 százalékról 30 százalék fölé kell vinni.

– Ezért jön a déli nyitás, mert még mindig Ázsia a jövő gazdasági motorja, de a növekedés ott csökkeni fog, és a következő évtizedben Afrika jön fel, ha sikerül stabilizálni a térséget. Jeleztem, idén még olyan ázsiai országba megy, ahol a keleti nyitás jegyében még nem járt, de Szijjártó már Afrikát és Latin-Amerikát veszi célba, hogy kitapossa az utat a miniszterelnöknek, aki 2016-tól indul erre. Afrikában egyébként egyszer járt, 2010-ben Egyiptomban, még Mubarak vendégeként.

– Nyugati nyitás meg nem lesz, mert olyan nincs, mi a Nyugat része vagyunk, ezt két népszavazás (NATO, EU) döntötte el. A nyugati integrációt emiatt senki nem kérdőjelezheti meg. Azt is mondta, hogy a Nyugat részének lenni kötelezettségekkel is jár, ezért támogatja részvételünket az Iszlám Állam elleni katonai akcióban.

Orbán idézett egy mondást: „Egy országnak nincsenek barátai vagy ellenségei, csak érdekei.” Szerinte van ebben igazság, de nem teljesen. Az érdekvezérelt külpolitika fontos, de nem mindenható. Mert van egy sorsközösségünk, ami preferenciát élvez. Van egy közös múltunk a lengyelekkel, horvátokkal. Ez a közép-európai sorsközösség majdnem olyan fontos, mint a saját nemzeti érdekeink. Ehhez képest a Mol miatt Orbán szerint is hűvös a viszonyunk a horvátokkal, a lengyelekkel pedig annál is rosszabb az oroszbarát politikánk miatt.

* * *

Orbán Viktor már évek óta említi, itt is említette valamilyen új világrend érkezését. Különös, hogy használja ezt a kifejezést, amelyről minden tájékozott ember tudja, hogy ez a két szó egy világkormány létrehozását szorgalmazó, eredetileg szabadkőműves terv (The New World Order, Novus Ordo Seclorum), amely Orbán törekvésével szemben a nemzetek, nemzeti országok elpusztítására törekszik. Ilyen szóhasználat épp oly alkalmatlan, mint a híressé tett tusványosi illiberális szó. Egy biztos, nem arra utal, amiről David Rockefeller így nyilatkozott: „Egy globális átalakulás szélén állunk. Csak egy megfelelően

nagy válságra van szükségünk, és a nemzetek el fogják fogadni az új világrendet!”

Írásunk első felében a korszakváltásokról volt szó, amelyekhez nem kellene „megfelelően nagy válságok”, mert békésen előidézi őket az elmaradott országok felzárkózásának következtében előálló új nagyhatalmi egyensúly. Erről szól Orbán Viktor, és ez az élet rendje. Ezt lehet megzavarni háborúkkal (mint a múlt századi Közép-Európa elleni, Európára nézve végzetes háborúk), a nem is titkos terv szerint kierőszakolt világkormány létrehozásával. Ezzel szemben ésszerű hinni a békés korszakváltásban.

Kalevala-illusztráció